

Sven Jörgensen i närbild

Sven Jörgensen framför sin nuvarande resebyrå i "focus" av Västberlin.

□ SJs Sven Jörgensen i Berlin är i dag till tjänsteären över huvud taget den äldste gästarbetaren bland Västberlins drygt 2 miljoner invånare. Men trots att han i snart 30 år har gästarbetat i detta fantastiska Berlin – ett jobb som säkert inte saknat vare sig charm, omväxling eller spänning – är han till levnadsåren minsann inte gammal, han fyllde nyligen 50 år.

För tusentals svenskar och andra skandinaver har "Jörgen" – hans många vänner kallar honom så – blivit ett med Berlin. Någon har sagt mig att den sak knappast existerar, som Sven Jörgensen inte kan ordna eller ställa till rätta för den rådvilla Berlin-resenären. Och nog ligger det en hel del sanning i detta, vittnesmålen är många i den stilen.

Formellt och funktionellt – han lär vara energisk som få – är han chef för SJs resebyrå i Berlin, som 20-årsjubilerade härom sistens.

Men Sven Jörgensen är inte bara resebyråchef med allt vad det innebär i en stad med så speciella förhållanden som Berlin. Han har ett annat skötebarn också. Det är godstrafiken på Sassnitz-leden, som han inte bara statistiskt utan även marknadsmässigt beva-

kar till ledens och SJs fromma.

Men i realiteten är han mycket mera. Vid sidan om sitt direkta arbete med trafikfrågor gör han mycken nytta i det tysta. Hur många oförsiktiga svenskar han hjälpt i brydsamma situationer är det väl ingen som vet – själv lägger han inte sådant på minnet – men ganska säkert är att han offrat mycket av fritiden och egna medel för att klara medmänniskor ur knipa. På det sättet har han omedvetet fått många vänner här hemma, människor som inte kan glömma SJ-representanten i Berlin, som ordnade biffen när de själva inte kunde.

Om Jörgen kanske man kunde säga att han är en "praktisk idealist", som ganska säkert står stadigt med båda fötterna på marken.

– Här i Berlin gäller mer än på andra håll att ha goda personliga förbindelser, säger Sven Jörgensen. Utan sådana förbindelser skulle man stå sig ganska slätt och inte kunna göra mycken nytta.

Och det är inte alltid man har nytta av att följa etikettens bokstav.

– Under mina år i Berlin har jag fått lära mig att inte vara fackidiot. Så gott jag kan försöker jag möta människor

på deras egen våglängd och min strävan är att motsvara förtroenden som man gett mig. Man får inte bli paralyserad av en uniform, man måste komma ihåg att det alltid finns en människa bakom uniformen.

Sven Jörgensen är inte mångordig. Han undviker dessutom att göra Berlin-jobbet till något mera än vad det i verkligheten är – en förbindelselänk mellan två stater, som båda i sin roll i relationen till Jörgensen har en avgörande betydelse för hans jobb.

Jörgensen har lyckats med att vara god vän med engelsmän, amerikaner, fransmän, tyskar och ryssar samtidigt.

Varje jul, jag var för resten där dagarna före julhelgen, går Jörgen omkring till folk som han känner på Ostbahnhof och ger dem små julpaket – inte bara de stora cheferna, som han har nytta av att hålla sig väl med utan också arbetarna, som hjälpt honom under året.

En liten extra present blev det nyligen till svenske kommunikationsministerns motsvarighet i DDRs trafikministerium. Ministerns hustru hade nedkommit med ett gossebarn. Jörgen uppvaktade med en liten baby-dress!

Sven Jörgensen är trevlig,

orädd och rättfram.

– Jag fick tidigt lära mig att ta hand om mig själv, säger Sven Jörgensen. Då lärde jag mig också sanningen i talesättet "fåfång går lärer mycket ont".

Jörgen har vad jag förstår aldrig gått fåfång. Under gymnasietiden på Norra latin arbetade han målmedvetet mot det mål han satt upp: att bli resebyråman. Och han insåg att språk var något som han ovillkorligen måste lära sig ordentligt. Han gillade inte de svenska skolmetoderna att plugga språk. För att bättra på vad skolan lärde deltog han i olika språk-klubbar och när han 1945 avlade studentexamen talade han flytande tyska, engelska och franska. På den tiden var det ganska ovanligt.

Första resebyråjobbet – på SJ-byrån i Köpenhamn – blev inte långvarigt, bara fyra och en halv månad.

Året var 1947. SJ hade då återupptagit trafiken på Berlin via Sassnitz med en sov-vagn i veckan och godstrafik i en förhållandevis blygsam omfattning.

– När jag läste om den nya Berlin-förbindelsen drömde jag nog om att SJ skulle sända en man till Berlin och att den mannen skulle bli jag. Som du vet händer det någon gång att drömmar går i uppfyllelse. SJ-ledningen beslutade nämligen sända en man till Berlin för att ta hand om och bevaka våra intressen. Jag fick jobbet och det stora äventyret började en höstdag 1947.

Det har snart gått 30 år, Jörgen är fortfarande kvar i Berlin. Han basar nu över en resebyrå i Väst-Berlin och en filial på Ostbahnhof i Öst. Inalles omfattar personalstyrkan 12 personer, vilka alla med ett undantag är svenska eller f d svenska medborgare.

Omsättningen på resebyrån är cirka 4 miljoner om året.

Men man siktar ännu högre. Nu har man fått världsomspännande försäljningsmöjligheter. Berlin-byråns medarbetare vet en hel del om västindiska öarna och andra exotiska resmål världen över.

Varför det? Jo, chefen har varit där och nu börjar berli-

narna uppsöka Schwedisches Reisebüro.

Ich war gerade auf den
Bahamas

Möchten Sie auch hinfahren?

Ich berate Sie gern persönlich nach telefonischer Vereinbarung.

Reichhaltiges Prospekt- und Bildmaterial vorhanden.

Sven Jörgensen

Leiter des Schwedischen Reisebüros

Joachimstaler Straße 10,
Ecke Kurfürstendamm,
Telefon: 882 15 16-18

(Ja, es stimmt, wir vermitteln nicht nur Reisen nach Skandinavien, sondern in die ganze Welt)

Så här kunde man läsa i en Berlin-tidning, när Jörgensen hade återkommit från en av sina långresor.

Ingen resebyrå får gå med förlust. Det gäller att sälja resmål året om. Så långt det är möjligt håller Jörgensen och hans medhjälpare självfallet på sitt Sverige. Men det har

En annan bild av Sven Jörgensen. Så här gick det bli till när han upptäckte Bahamas.

sina problem att sälja Vinter-Sverige till berlinarna. Vi själva lägger ju den tiden beslag på det mesta i fjällvärlden och det blir ingenting över åt berlinarna. Då ligger det bättre till med vinterorterna i Österrike och Schweiz. Och nu har Bahamas också kommit in i bilden.

Berlinarna har nu upptäckt att Sverige-byran säljer andra resmål. Men hur går det då med Sverige-resorna?

Den svenska sommaren är vår förnämsta marknad. Bokningarna för sommaren 1977 är i full gång. Under det år som nu snart är till ända har vi förmedlat bortemot 275 000 resor till olika delar av Sverige.

I riktning Berlin reser också många svenskar och vi intar i världsstaden positionen som tredje besöksnation efter USA och England. Under en följd av år fanns vi to m på andra plats.

Tre dagliga förbindelser med Sverige i vardera riktningen och med direktvagnar på Malmö och Stockholm motsvarar dagens behov av resor mellan oss här hemma och Berlin.

Till vissa helger eller större arrangemang i Berlin händer det nästan undantagslöst att man måste förstärka Berlin-tågen från Malmö med en eller flera vagnar. Sven Jörgensens bekymmer är då inte bara att skaffa erforderliga

vagnar från DR – han måste dessutom veta att vagnarna kommer till Malmö i rätt tid och att inväxling sker i avsedda Berlin-tåg.

– Det kan vara väl så spännande att följa sådana här saker på avstånd. Men ännu har ingenting klickat i Berlintrafiken från Malmö, trots att jag vet att det många gånger varit väl så bekymmersamt att få fram beordrade vagnar. Men grabbarna i Malmö är toppenkillar, det vill jag att du speciellt ska framhålla.

Svenska SIAB bygger storhotell i Östberlin. Det ska ytterligare under minst fyra år byggas för 1,4 miljarder kronor. Jobbarna på dessa byggen – flertalet är svenska "bygg-rallare" – åker hem var sjätte vecka. D v s en sjättedel sticker iväg till Sverige varje fredag. Vem säljer biljetterna tror du? Just det! SJ resebyrå. När man kommer i gång för fullt ska 500 byggjobbare finnas i Östberlin.

Sven Jörgensen fick sin ungdomsdröm uppfylld. Han blev resebyråman och han hamnade förvisso i en miljö som passade honom och som säkert ingen bättre kunde ha förvaltats än just Jörgen. Det mesta av hans otaliga upplevelser och strapatser följer han men en sak kan han inte dölja: Han trivs med sin roll. Därför glömmar han både tid och rum. Övertid är något som inte existerar. Men blir det ändå inte för mycket?

– Hör du, jag fick en smäll för ett par år sedan. Hjärtat kom med en varningssignal. Av min läkare fick jag en rekommendation som jag gärna vill vidareförmedla. Sluta och röka! Därmed var problemet kanske inte helt löst, men några närmvärda hjärtbesvär svär jag inte haft sedan dess. Folk ringer mig kanske då och då på tider som inte hör till den normala arbetstiden. Men ibland kan det vara riktigt trivsamt. Här om natten t ex ringde Margareta Wicksel från amerikanska västkusten. Klockan var strax efter fem på morgontimmarna. Hon beställde biljett för världsbekante maken från Frankfurt till Bangkok.

– Och det fixade du naturligtvis!

– Självfallet!

Sven Jörgensens namn är en trollformel i Berlin.

– Här trivs jag och har svårt att tänka mej någon annan plats, säger han.

Text:
BENGT HOLMQUIST

Vår fantastiska värld

● Inget dokument om religionsfrihet har utfärdats från FN efter tretton års debatt. Ett förslag till deklaration som framlades för en tid sedan angreps i huvudsak av östblockets stater. Bulgarien ville att uttalandet skulle klargöra att "religionen inte skall användas till att uppegga hat och fiendlighet och inte heller för att uppnå politiska mål eller på något annat sätt som är till förfång för freden".

● Tidskriften *Medical Tribune* uppger att självmord orsakar fler dödsfall bland läkare i USA än bilolyckor, flygkatastrofer, drunkningar och mord tillsammans. Frekvensen är dubbelt så hög som för alla vita amerikaner. Kvinnliga läkare har den högsta självmordsfrekvensen för någon grupp av kvinnor i landet.

● I *Australian News Summery* meddelas det att omkring tolv miljoner ton föreningar spys ut i atmosfären över den australiska kontinenten varje år. Denna siffra, som är baserad på en nyligen företagen undersökning vid universitetet i Melbourne, innebär nära ett ton föreningar per person i Australien.

● Vad är en lejon tiger för slags djur? Jo, det är ett djur som har ett lejon till far och en tiger till mor. Det har faktiskt inträffat att lejon och tigrar parat sig och fått avkomma. Tigerlejon heter denna om fadern är en tiger och modern ett lejon.

Veterligen har den här sortens mer eller mindre "naturstridiga" förbindelser bara kunnat konstateras i zoologiska trädgårdar.

● Hjärnan hos en elefant är den största som finns hos något nu levande djur. En elefanhjärna kan väga mellan 5 och 6 kg, dvs ungefär fyra gånger så mycket som hos en människa. Men så väger ju också elefanten ca 45 gånger så mycket som en människa. Vår hjärna är alltså betydligt större proportionellt sett till kroppsvikten.

● Förra året tillverkades två biljoner ölburkar i USA. De avsatte 120 miljoner kg avfall.

